

Mordva-eesti märksõnastik

- Aigor ozks* (mdEM) – täkupalvus
al (mdEM) – muna
alaša (mdEM) – hobune
Alašan' ozks (mdEM) – hobusepalvus
Ange pat'ai (mdEM)
angel (mdE) – ingel
angol' (mdM) – ingel
azondoma (mdM) – muistend
At'amšikai; (mdM) – äikesejumal
At'apaz (mdE) – külmataat
At'avton' ker'ze (mdE) – ehitisehaldjas
Avan' poza (mdM) – naiste kali
Avinava (mdEM) – reheema
Avin ozks (mdEM) – rehepalvus
- Baban' kaša* (mdE) – naistepalvus
Baban' ozks (mdE) – naistepalvus
Balamõk ozks (mdM) – pudrupalvus
ban'a (mdEM) – saun
Ban'azorava (mdEM) – saunaema
Ban'ava (mdEM) – saunaema
Buka ozks (mdEM) – härjapalvus
- Ezem ozõ* (mdE) – vt *Vastozai*
- gadadondama* (mdM) – ennustamine
gadajamo (mdE) – ennustamine

Gran' ozks (mdE) – põllupeenrapalvus
gui (mdE) – madu
gul'ka (mdE) – tuvi
gul'n'a (mdM) – tuvi

Idemevs' (mdE) – kurat
Inegui (mdE) – ussikuningas
Inekui (mdM) – ussikuningas
Ineškipaz (mdE) – vt *Niškepez*
Inetši (mdE) – lihavõtted

Jaga-Baba (mdEM)
jaks'arga (mdM) – part
jaks'argo (mdE) – part
jam (mdM) – puder
jovtnema (mdE) – muistend
Jurhtava (mdM) – taluema
Jurtava (mdE) – taluema

Kaldaz ozks (mdEM) – laudapalvus
Kaldazava (mdM) – laudaema
kalma (mdM) – haud
kalmalargon' ši (mdM) – kalmistupäev
kalmo (mdE) – haud
kalmokutša (mdM) – kalmistu
kalmolanga (mdM) – kalmistu
kalmolango (mdE) – kalmistu
kalmolargon' tši (mdE) – kalmistupäev
kalmomar (mdM) – kalmistu
kandolaz (mdE) – kirst
Kardaz s'arhka (mdM) – laudaema
Kardaz s'arke (mdE) – laudaema
Kardazava (mdEM) – laudaema
Kardazon' kirdi (mdM) – laudaema
Kargon' ki (mdEM) – Linnutee
kaša (mdE) – puder
kaštom (mdE) – ahi
Kaštomava (mdE) – ahjuema
Kel'mä at'a (mdM) – külmataat

- kelu* (mdM) – kask
Keremet'paz
Keren'-šotškon'paz (mdE) – ehitisehaldjas
Keret' ozks (mdE) – adrapalvus
Kežeipaz (mdE) – raskuse jumal
kilei (mdE) – kask
kištiman' kudo (mdE) – tantsukodu, jõulukodu
Koml'ava (mdM) – humalaema
Komol'ava (mdE) – humalaema
kov (mdEM) – kuu
Kovava (mdEM) – kuuema
kši (mdEM) – leib
kšni (mdEM) – raud, metall
kštiman' kud (mdM) – tantsukodu, jõulukodu
kud (mdM) – kodu
Kudazorava (mdEM) – majahaldjas
Kudava (mdEM) – majahaldjas
kudo (mdE) – kodu
kui (mdM) – madu
kuigorož (mdM) – kratt
kuko (mdE) – kägu
kuku (mdM) – kägu
kuloma (mdEM) – surm
kulõts'a (mdE) – surnu
Kupal'n'a (mdM) – jaanipäev
- Laimä ozks* (mdM) – toomingapalvus
lazks (mdM) – kirst
l'em (mdEM) – nimi
Liftema-suvaftoma ozks (mdM) – karjalaskepäeva palvus
Litova (mdE)
Lituma (mdE) – vt *Litova*
Lituva (mdE) – vt *Litova*
Lit'uva (mdE) – vt *Litova*
Livtema-sovavtoma ozks (mdE) – karjalaskepäeva palvus
Loman' (mdEM) – inimene
lovaža (mdM) – surnu
Lugava (mdEM) – niiduema

mar'lu (mdM) – õunapuu
Mastorat'a (mdM) – maaisa, maajumal
Mastorava (mdEM) – maaema
Mastoron' kirdi (mdEM) – maaisand
Mastorpaz (mdE) – maajumal, maaisa
Mekšava (mdE) – mesilasema
Mel'sedei (mdE) – äikesejumal
Mel'tsedei (mdE) – äikesejumal
men'el' (mdEM) – taevas
mes'atšnoit' (mdE) – menstruatsioon
Mešava (mdM) – mesilasema
Mikila (mdE) – vt *Mikulapaz*
Mikola (mdM) – vt *Mikulapaz*
Mikulapaz (mdE)
Mitškon' ozondoma (mdM) – kohupiimapalvus
moda (mdEM) – maa
Modava (mdEM) – mullaema
mormats'ama (mdM) – nõiasõnad

Narava (mdEM) – muruema
Neškeava (mdEM) – mesilaema
Niškepaz (mdE)
Norovava (mdE) – leivaema

od'ožat (mdM) – menstruatsioon
ofta (mdM) – karu
oime (mdE) – hing
on (mdEM) – uni, unenägu
orma (mdE) – haigus
orožejamo (mdE) – ennustamine
orožejamo (mdE) – nõiasõnad
oršavt-karsevt' (mdE) – rõivad
ozks (mdEM) – palvus
ozolma (mdE) – nõiasõnad
Ot's'u Škai (mdM) – peajumal
Otšiži (mdM) – lihavõtted
ovto (mdE) – karu

- Paks'a pat'ai* (mdE) – põlluema
Paks'a s'arke (mdE) – põlluema
Paks'ava (mdM) – põlluema
panzei (mdE) – hiireviu
panzi (mdE) – hiireviu
pekše (mdE) – pärn
pingü (mdM) – aeg
piz'elks (mdM) – pihlakas
pizel tšuvto (mdE) – pihklakas
Pizem ozks (mdM) – vihmapalvus
Pizemen' ozks (mdE) – vihmapalvus
poi (mdE) – haab
poju (mdM) – haab
pominkat (mdEM) – mälestamine, mälestuspäeva pidamine
primetat (mdE) – ended
pr'akat (mdE) – pirukad
Pur'ginepaz (mdE) – äikesejumal
pänakud (mdM) – ahi
Pänakudava (mdM) – ahjuema
pär'akat (mdM) – pirukad
päšä (mdM) – pärn
Pätnagodava (mdM) – ahjuema
- Roštova* (mdE) – jõulud
roštovan' kudo (mdE) – jõulukodu, tantsukodu
Roštova (mdM) – jõulud
roštuvan' kud (mdM) – jõulukodu, tantsukodu
r'väjftomas'-maksomas' (mdM) – abielu
- saraz* (mdEM) – kana
Saraz ozks – kanapalvus (mdEM)
seredema (mdE) – haigus
sodamat (mdM) – ended
s'är'äd'ema (mdM) – haigus
sodai loman' (mdM) – tark, võlur, posija, maag, kujumuutja
S'orava (mdM) – viljaema
Staka ozks (mdE) – raske palvus
Stakapaz (mdE) – raskuse jumal
sodõt's'a (mdE) – tark, võlur, maag, kujumuutja, ennustaja
sulei (mdE) – vari

Šaitan (mdE) – kurat
šatšema (mdM) – sünd
Šipaz (mdM) – peajumal
Šišma (mdE) – kurat
ška (mdE) – aeg
Škabavaz (mdM) – peajumal
Škai (mdM) – peajumal
Škipaz (mdE) – peajumal
šopatša (mdM) – viirastus, kummitus
šra (mdM) – laud
štatol (mdEM) – küünal
štšapt-kar'apt (mdM) – rõivad
Šäitan (mdM) – kurat
š'äjär'ht' (mdM) – juuksed

Tarka ozō (mdE) – vt *Vastozai*
Tasto ozks (mdE) – rändtirtsupalvus
tenst' (mdE) – luud, viht
tir'amin'ge (mdE) – kratt
tir'amka (mdE) – kratt
tol (mdEM) – tuli
Tolava (mdEM) – tuleema
Tolpaz (mdE) – tulejumal
tona ši (mdM) – toonela
tona tši (mdE) – toonela
tr'amka (mdE) – kratt
tr'amo (mdE) – kratt
Troit's'ä (mdM) – suvistepühad
Trovits'a (mdE) – suvistepühad
t's'il'f (mdM) – vari
tuma (mdM) – tamm
tumo (mdE) – tamm
T'ušt'a (mdEM)
Tuvon'paz (mdE) – seajumal
tuvor (mdE) – laud
t'äl'mä (mdM) – luud, viht
tšatšoma (mdE) – sünd
tšert' (mdE) – juuksed
Tšipaz (mdE) – peajumal

tšislat (mdEM) – arvud
tšopatša (mdE) – viirastus, kummitus

umarina (mdE) – õunapuu
urma (mdM) – haigus
ur'vakstoma (mdE) – abielu
Uštoman' kirdi (mdE) – ahjuema

vaimä (mdM) – hing
Valnoma tši (mdE) – jaanipäev
Varda (mdM)
Vardo (mdE) – vt *Varda*
Varmapaz (mdE) – tuulejumal
Varmava (mdEM) – tuuleema
Vastozai (mdM)
Vastozava (mdM) – vt *Vastozai*
ved' (mdEM) – vesi
Ved'azorava (mdM) – vetehaldjas
Ved'ava (mdEM) – vee-ema
Veden' kirdi (mdEM) – vetehaldjas
Ved'mastorava (mdEM) – vetehaldjas
Ved'mastorpaz (mdE) – vetevalitseja
Vel'ava (mdEM) – külaema
Velen' ozks (mdEM) – külapalvus
Ven' ozks (mdEM) – ööpalvus
ven't's'ama (mdM) – laulatus
ventšamo (mdE) – laulatus
Verepaz (mdE) – peajumal
Vermava (mdEM) – pajuema
Vir'ava (mdEM) – metsaema
Vitova (mdE) – vt *Litova*
vorožjama (mdM) – nõiasõnad
Vär'ä Škai (mdM) – peajumal

Mordva mütoloogia

Tatjana Devjatkina

<http://www.folklore.ee/ri/pubte/ee/sator/sator8/>

ISBN 978-9949-490-16-5

Tartu 2012

Trükiis ilmunud: Tatjana Devjatkina. Mordva mütoloogia.
SATOR 8. Tartu 2008

Tõlge: Irina Orehhova, Nikolay Kuznetsov

Toimetanud: Mare Kõiva, Kadi Sarv

Küljendus: Liisa Vesik

Kujundus: Andres Kuperjanov

Kaanepilt: Juri Dõrin "Uneskõndija"

HTML: Diana Kahre

Originaal:

Tatjana Devjatkina *Mifologia Mordvõ*

Saransk: Krasnõi Oktjabr 1998

Sarjas Sator 2008. a ilmunud eestikeelset trükist toetas
Eesti Hõimurahvaste Programm, Tartu Ülikooli Paul Ariste
soomeugri põlisrahvaste keskus, EKM FO, SF 0030181s08

E-raamatu valmimist toetas: EKRM04-29 Eesti keele,
kultuuri ja folkloori kasutusala laiendamine ja folkloori
tutvustamine elektroonilistel infokandjatel.

© 2012 EKM FO rahvausundi ja meedia töörühm, EKM Teaduskirjastus